

اصول و مبانی طراحی معماری

(اسکیس در معماری)

مترجم:

مهندس کورش محمودی ده ده ییگلو

انتشارات شهرآب

انتشارات آینده سازان

انتشارات شهرآب

دفتر مرکزی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان اردیبهشت (منیری جاوید)، کوچه بهشت آیین، پلاک ۴۲، طبقه دوم کدپستی: ۱۳۱۴۹۶۳۳۳۱ تلفن و نمابر: ۶۶۴۹۹۹۹۰

فهرست نویسی پیش از انتشار

کارلن، مارک
اصول و مبانی طراحی معماری (اسکس در معماری) / (مارک کارلن) مترجم کورش
محمودی ده ده بیگلر. - تهران: آینده سازان: شهرآب، ۱۳۸۴.
۱۷۹ ص: مصور، جدول.
ISBN 964-6827-50-0
فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.
عنوان اصلی: Space planning basics, 2nd ed, c2004.
کتاب حاضر در سال ۱۳۸۳ تحت عنوان "مبانی برنامه ریزی فضا" توسط انتشارات خاکت
منتشر شده است.
چاپ دوم.
کتابنامه: ص: [۱۶۹] - ۱۷۰.
۱. معماری داخلی، ۲. فضا در معماری. الف. محمدی، کورش، ۱۳۴۸، مترجم. ب. عنوان.
ج. عنوان: مبانی برنامه ریزی فضا.
م ۲ ک ۲ / NA ۲۷۶۵
۱۳۸۴
کتابخانه ملی ایران
۸۴.۳۵۷۷۰ م

اصول و مبانی طراحی معماری

مترجم: مهندس کورش محمودی ده ده بیگلر
ناشر: شهرآب - آینده سازان
نوبت چاپ: اول
تاریخ انتشار: ۱۳۸۵
حروفچینی: شهرآب
تیراژ: ۲۲۰۰ نسخه
لیتوگرافی: نورنگ
چاپ و صحافی: پژواک اندیشه
شابک: ۹۶۴-۶۸۲۷-۵۰۰۰
ISBN 964-6827-50-0
حقوق چاپ برای انتشارات شهرآب محفوظ است.

مراکز پخش:

مرکز پخش انتشارات شهرآب: تهران، خیابان انقلاب، خیابان اردیبهشت، کوچه بهشت آیین، پلاک ۴۲، طبقه اول
فروشگاه مرکزی انتشارات شهرآب: تهران، خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران، مجتمع فرهنگی فروزنده، پلاک ۳۲۲
فروشگاه شماره ۲ انتشارات شهرآب: تهران، خیابان انقلاب، ضلع جنوب شرقی میدان، بازار بزرگ کتاب، طبقه پایین همکف، پلاک ۱۵
فروشگاه آینده سازان: تهران، خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران، مجتمع فرهنگی فروزنده، پلاک ۳۰۵
تلفن و نمابر: ۶۶۴۹۹۹۹۰
تلفن: ۶۶۹۶۱۱۰۰ فکس: ۶۶۹۶۱۱۰۱
تلفن: ۶۶۴۹۷۵۲۶
تلفن: ۶۶۴۱۷۳۱۶

فهرست مطالب

۵۴..... واقعیت سه بعدی	فصل اول: روش‌شناسی طراحی..... ۱
	تعیین شرایط و هدف..... ۲
۵۷..... فصل چهارم: پوسته ساختمان و سیستم‌های اصلی سازه‌ای	فاصله ترکیبی عناصر تحلیلی..... ۳
۵۸..... پوسته ساختمان	برنامه طراحی..... ۴
۶۲..... سیستم‌های لوله کشی	ماتریس معیار..... ۷
۶۲..... سیستم‌های حرارتی - برودتی و تهیه مطبوع (HVAC)	طرح‌های نمونه پلان..... ۱۰
	کامل کردن ماتریس معیار..... ۱۶
۶۷..... فصل پنجم: عوامل مهم تأثیر گذاری	دیاگرام‌های روابط..... ۱۹
۶۷..... کدهای ساختمانی	یادداشت نهائی در خصوص روش‌شناسی طراحی..... ۲۶
۶۸..... طراحی روشنائی	
۷۲..... طراحی آکوستیک	فصل دوم: اولین مراحل طراحی..... ۲۷
۷۵..... قوانین کلی طراحی	دیاگرام‌های دایره‌ای..... ۲۷
۷۷..... انعطاف پذیری / استفاده‌های چندگانه	تمرینات طراحی معماری..... ۳۶
۷۷..... میلمان	طراحی مجموعه..... ۳۶
۷۷..... ویژگی فضائی	
	فصل سوم: فضاهای کوچک با اندازه‌گیری‌های دقیق و دشوار..... ۴۱
۷۹..... فصل ششم: آماده سازی و ارائه پلان طبقه اولیه	عوامل انسانی..... ۴۶
۸۱..... آغاز کار آماده سازی پلان اولیه	استانداردهای طراحی بدون مانع..... ۴۶

کیفیت ترسیم و تکنیک‌ها ۱۰۱

فصل هشتم: توسعه مهارت‌ها فراتر از سطح پایه ۱۱۳

مشکلات ۱۱۳

طرح در طرح ۱۱۴

پلان آزاد / مبلمان پیش‌ساخته (صنعتی) ۱۱۶

ساختمان‌های اداری ۱۱۷

توسعه آینده ۱۱۸

طراحی ساختمان‌های جدید ۱۱۸

تذکر نهائی ۱۱۹

ضمیمه: برنامه‌های طراحی و پوسته‌های ساختمانی ۱۲۱

کتابنامه ۱۶۹

فهرست راهنما ۱۷۱

واقعیت ترسیم ۸۱

شروع کار لوله‌کشی واحدهای بهداشتی ۸۲

فضاهای اصلی ۸۲

مسیرهای گردش ۸۲

تخصیص‌های اصلی فضا ۸۲

مبلمان و تجهیزات ۸۲

قفسه‌ها و فایل‌های بایگانی ۸۹

ویژگی فضایی ۸۹

مرور ۹۱

اصلاحات ۹۱

فصل هفتم: اصلاح راه حل طراحی ۹۹

اصلاح پلان اولیه ۱۰۰

پلان طبقه مقدماتی ۱۰۱

به نام آن که جان را فکرت آموخت

سخن ناشر

با توکل به الطاف بی‌بدیل یکتای بی‌همتا در عرصه خدمات فرهنگی از طریق نشر آثار علمی گام نهاده و بر این هدف شهرآب را بنیانهادیم.

اهمیت امر نشر را همگان معترف‌اند و سهم نشر در اعتلای فرهنگ جوامع را مؤمن. امید آن که اهلیت را مشمول باشیم و بتوانیم در صحنه فرهنگ پیشبرد اهداف متعالی آن گامی هرچند کوتاه برداریم.

به‌انگیزه تنویر، دست در نشر آثاری خواهیم بُرد تا زمینه‌های منطقی از نظر بازده فرهنگی ساخته باشیم.

شأن طبع و نشر کتب را ارجح دانسته برنامه‌ریزی شهرآب را برآن اساس در دیدگاه اصلی قرار داده‌ایم.

داعیه کمال یا به دیگر گفته بی‌نقصی را نداریم و با این اعتراف دست طلب سوی آگاهان کشیده‌ایم.

نقد آثار منتشره شهرآب، از سوی هرآنکس را که به فرهنگ و گسترش آن عنایتی است به انتظار نشسته‌ایم و صمیمانه معتقد به این اصل مغتنم هستیم که هدایت دلسوزانه کسان اهل بزرگترین دستاویز، دستیابی به اهداف متعالی است.

انتشارات شهرآب

علی‌اکبر تورانیان

دوباره می‌سازمت وطن

اگر چه با خشت جان خویش

ستون به سقف می‌زنم

اگر چه با استخوان خویش

«سیمین بهبهانی»

خلق یک شاهکار ابدی بیانگر تمدن پر قدرت در زمان خویش است و ما چه بسیار از آن ناکام و عقب مانده‌ایم، هدف از تأسیس انتشارات شهرآب دستیابی به خلق شاهکارهای ابدی در زمان خویش است و این عمل زمانی به مرحله ظهور خواهد رسید که توانسته باشیم بار فرهنگی و علمی جامعه را تقویت نمائیم و این امر بجز در سایه انتشارات و تهیه کتب به روز امکان‌پذیر نخواهد بود.

امید است که مهندسين و معماران، از مهارت‌ها و تخصص‌های مختلف موجود بهره گرفته و ما را نیز تا رسیدن به اهدافشان در کنار خود بدانند تا بتوانیم آثاری به یادماندگار از خود بر جا بگذاریم.

مهندس کورش محمودی